

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Перший проректор
 Глухівського НПУ ім. О. Довженка
 Марина ХРОЛЕНКО

« 28 » _____ 08 _____ 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента **Педагогічна практика в дитячих закладах**
оздоровлення та відпочинку

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 013 Початкова освіта

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійні програми: «Початкова освіта», «Початкова освіта та інформатика», «Початкова освіта та психологія»

Статус: нормативна (цикл професійної підготовки)

Структурні підрозділи (факультети, ННІ, кафедри), відповідальні за реалізацію навчальної дисципліни: Навчально-науковий інститут педагогіки і психології, кафедра теорії і методики початкової освіти

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження		Кількість годин						Вид семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота		
			Європейські кредити	Години	Всього	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	III	5	5	150	-	-	-	-			+	-
Заочна	III	5	5	150	-	-	-	-			+	-

Глухів – 2024

Робочу програму освітнього компонента складено відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта ОС «Бакалавр професійних стандартів за професіями «Вчитель початкових класів заклад загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з диплома молодшого спеціаліста)», ОПП підготовки бакалаврів за спеціальністю 01 Початкова освіта, навчального плану, навчальної програми)

Укладачі робочої програми: Людмила БІРЮК,

Ві доктор педагогічних наук, професор,
Андрій ШЕРУДИЛО,
кандидат педагогічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою педагогіки і психології початкової освіти
протокол від « 28 » 08 2024 року № 1

Завідувач кафедри доктор педагогічних наук, професор

Людмила БІРЮК Людмила Бірюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

кафедрою теорії і методики початкової освіти
протокол від « 28 » 08 2024 року № 1

Завідувач кафедри кандидат педагогічних наук, доцент

Тетяна ЗЕНЧЕНКО Тетяна

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІ педагогіки та психології

протокол від « 28 » 08 2024 року № 9

Голова вченої ради ННІ педагогіки та психології кандидат педагогічних наук, доцент Андрій Шерудило Ві

ПОГОДЖЕНО

Гаранти освітніх програм:

кандидат педагогічних наук, доцент Ірина МОЗУЛЬ

Ірина Мозуль

кандидат педагогічних наук, ст. викладач Галина НЕПОМНЯЩА

Галина

кандидат педагогічних наук, доцент Ольга ВИШНИК

Ольга

Пояснювальна записка

Метою практики є опанування здобувачами освіти змістом, сучасними методами, формами організації оздоровчо-виховного процесу в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в літній період (шляхом використання дистанційних технологій), формування у них на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час проходження практики; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Завдання практики:

- ознайомити здобувачів освіти з особливостями виховної роботи з дітьми в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;
- поглибити знання здобувачів освіти з педагогіки та методики виховної роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;
- вивчити особливості планування виховної роботи в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку;
- формувати і розвивати в майбутніх педагогів навички спілкування з дітьми та молоддю;
- навчити студентів самостійного проведення колективних творчих справ (шляхом використання дистанційних технологій);
- формувати професійні якості педагога (вміння виявляти індивідуальні особливості вихованців, вбачати в них співучасників педагогічного процесу тощо);
- формувати почуття відповідальності за доручену справу, організованості та дисциплінованості;
- формувати в здобувачів освіти уміння і навички планувати та організовувати дозвілля дітей (уміння реалізовувати завдання патріотичного, морального, естетичного виховання, виховувати культуру поведінки, дбати про здоров'я дітей);
- формувати вміння з організації тимчасового дитячого колективу, навички спілкування з дітьми різних вікових груп, уміння знаходити індивідуальний підхід до них та планувати роботу, педагогічно осмислювати й аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності;
- виховувати в здобувачів освіти любов до педагогічної професії, стимулювати їх до поглиблення педагогічних знань та вдосконалення педагогічних здібностей;
- формувати психологічну готовність до виконання ролі організатора виховної роботи тимчасового дитячого колективу;
- формувати вміння вести самостійний облік результатів своєї педагогічної діяльності в педагогічному щоденнику, аналізувати власний педагогічний досвід;
- навчити здобувачів освіти проведення постійного контролю роботи, ведення педагогічної документації, оформлення звіту з практики.

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Мета, завдання та зміст безвідривної (навчально-методичної) практики спрямований на формування в здобувачів вищої освіти інтегральної, загальних та фахових компетентностей, зокрема:

Загальні компетентності(ЗК)

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК)

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Програмні результати навчання (РН):

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР - 02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-04. Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.

ПР-05. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Використовувати основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою підтримки здобувачів у освітньому процесі початкової школи, керувати педагогічним і професійним розвитком осіб та груп.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Зміст діяльності студентів-практикантів

Виконання завдань практики відбувається поетапно.

На підготовчому етапі практиканти під час організації табірної збори ознайомлюються з організацією роботи дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, вивчають документацію та аналізують роботу педагогів-організаторів, вихователів (проведення режимних процесів, організацію різних видів дозвілєвої діяльності), готуються до самостійної роботи на посаді педагога-організатора, вихователя: складають календарні плани роботи на період практики, поповнюють педагогічну скарбничку іграми, розвагами, сценаріями заходів різної тематики, виготовляють необхідні дидактичні посібники, ігровий матеріал. Опановують алгоритм роботи з сервісом GoogleClassroom для створення, поширення та класифікації навчального контенту; засоби організації виховних справ у відеорежимі (Zoom, GoogleMeet).

Під час участі в настановній конференції здобувачі освіти ознайомлюються з метою та завданнями практики, особливостями її проходження в дистанційному режимі, структурою та технологією інноваційної педагогічної діяльності за допомогою можливостей дистанційних сервісів, можливостями проєктування і реалізації авторських інновацій, особливостями використання інноваційних технологій у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку в дистанційному режимі.

Основний етап практики. Практиканти самостійно працюють, виконуючи функції педагога-організатора, вихователя в першу половину дня дистанційно за допомогою сервісу GoogleClassroom та організовують заходи з вихованнями у відеорежимі (Zoom, Skype, GoogleMeet та ін.). Здійснюють всебічний розвиток дітей, добираючи для цього конкретний зміст роботи й засоби педагогічного впливу в дистанційному режимі. Проводять режимні процеси, руханки, комплекси спортивних вправ, спостереження, віртуальні екскурсії, мотиваційні завдання, онлайн-квести, онлайн майстер-класи та інші форми роботи в дистанційному режимі. Особливу увагу приділяють проведенню щоденних інструктажів дітей з питань гігієни та правильного поведіння в умовах карантину, послаблення карантину. Наголошу (заняття з фізкультури, рухливі ігри, спортивні розваги, дні здоров'я тощо).

Враховуючи потреби дітей і специфіку завдань, практиканти організовують:

- предметно-ігрове середовище загону, створюють умови для самостійної дитячої діяльності (ігрової, трудової, художньої, пізнавальної); створюють і підтримують у групі психологічно комфортний клімат, проводять інструктажі з питань охорони здоров'я дітей;
- щодня студенти-практиканти організовують свята і розваги для дітей свого загону за допомогою дистанційних сервісів.

У цей період здобувачі вищої освіти проводять психолого-педагогічне спостереження за дітьми, які записують у щоденник, обробляють зібраний емпіричний матеріал; проводять роботу з батьками (телефон, viber) у вихідні

дні: бесіди, консультації з різних питань виховання дітей, залучають батьків до виконання вихованцями виробів, малюнків, участі у віртуальних екскурсіях та інших формах роботи з дітьми.

За потреби оздоровчого закладу практиканти виконують окремі доручення методичного характеру: працюють над поповненням матеріалами, які доцільно використовувати в умовах організації дистанційного освітнього процесу, виступають перед працівниками дитячих закладів оздоровлення та відпочинку з доповідями, повідомленнями за допомогою дистанційних сервісів.

Наприкінці практики здобувачі вищої освіти оформлюють звітну документацію (в електронному вигляді), беруть участь у педагогічній раді (чи виробничій нараді), присвяченій обговоренню підсумків педагогічної практики.

Форми звітності студента про практику

1. Узагальнений звіт про педагогічну практику (Додаток А).
2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.
3. Відеозапис інформаційної та/або розважальної справи, скріншоти занять в Zoom, Google Meet та ін. (у вигляді посилання на Google Диск, You Tube)
4. План-конспект загонової колективної творчої справи (Додаток В).

Уся документація надсилається на корпоративну електронну пошту деканату.

За результатами проведених захистів практик, здобувачі вищої освіти, які виконали завдання практики, отримують **«Сертифікат студента-практиканта»** за орієнтовною структурою: серія і номер сертифіката, ПІП студента, факультет, курс, освітня програма, вид практики, місце проходження практики, терміни практики, перелік сформованих компетентностей (загальні, фахові), кількість опанованих під час практики кредитів, результати проходження практики (оцінювання за відповідними шкалами). Сертифікат засвідчується підписами декана факультету, групового керівника, завідувача практиками та печаткою факультету.

Засоби діагностики сформованих компетентностей, зокрема, методи їх демонстрування:

- звітна документація з практики, визначена робочою програмою;
- звітна конференція (творчий захист).

Норми оцінювання роботи студентів під час практики

Основні критерії оцінювання

При оцінюванні результатів педагогічної практики враховуються такі показники:

- 1) організованість і дисциплінованість студента-практиканта в період проходження практики;

- 2) ініціатива і творчість, виявлені під час проходження педпрактики на різних ділянках роботи;
- 3) якість виховної роботи:
 - підготовка до роботи в дитячому закладі (пришкільному онлайн-таборі);
 - робота з рекомендованою літературою;
 - підготовка до виконання завдань практики;
 - ведення документації;
- 5) якість виховної роботи з дитячим колективом і окремими дітьми шляхом використання дистанційних технологій:
 - характер виховного впливу педагога-організатора на дитину й колектив в синхронному та асинхронному режимі;
 - ефективність впливу;
 - вмотивованість впливу;
- 6) якість підготовки відеозанять:
 - змістовність відеозанять;
 - креативний підхід при підготовці відеозанять;
 - різноманітність вибору форм виховної роботи при підготовці відеозанять (гра, гра-руханка, танцювальна гра, віртуальна екскурсія та ін.);
- 7) якість оформлення документації з педпрактики;
- 8) своєчасність здачі документації.

Критерії оцінювання роботи студентів-практикантів

№ з/п	Види діяльності студента-практиканта	Кількість балів
1	Відеозапис справи	30
2	Педагогічний щоденник	30
3	Методична розробка загонової колективної творчої справи	20
4	Узагальнений звіт за визначеною структурою	20
6	Всього	100

Під час оцінювання якості проходження практик враховуються різні види діяльності студентів.

Оцінка А, 90-100 балів ставиться тоді, коли завдання практики виконані на високому рівні якості, а саме: студент проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний у всіх видах роботи, завоював повагу і високу оцінку серед дитячого і педагогічного колективів ЗЗСО, керівників практики, у визначений термін здав належним чином оформлену документацію.

Оцінкою В, 83-89 балів оцінюється педагогічна практика в тому випадку, коли завдання практики виконані на достатньому рівні якості, а саме: студентом допущено деякі помилки, які він зміг самостійно виправити або пояснити причину їхнього допущення; в ході практики студентом-практикантом не допускалась неорганізованість, шаблонність в усіх видах роботи; студент добре зарекомендував себе серед дитячого і педагогічного

колективів ЗЗСО і керівників практики; у визначений термін здав належним чином оформлену документацію.

Оцінка С, 74-81 бал ставиться студенту, який повністю виконав програму практики, проявив ініціативу в роботі, однак допускав незначні помилки у реалізації окремих видів робіт і мав труднощі щодо самостійного їхнього виправлення або не міг пояснити причину їхнього допущення; в ході підпрактики студентом-практикантом не допускалася неорганізованість, шаблонність у всіх видах роботи; він добре зарекомендував себе серед дитячого і педагогічного колективів навчального закладу; здав у визначений термін правильно оформлену документацію.

Результати практики, оцінені на D, 64-73 бали свідчать про те, що студент на задовільному рівні якості підготовлений до виконання завдань практики, допускає незначні порушення положень педагогіки і психології, які вміє виправити і пояснити при зверненні на них уваги групового керівника і не повторює їх під час подальшої роботи з дитячим колективом. Студент проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний. Студент вчасно здав документацію, в яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника.

Оцінка E, 60-63 бали ставиться студенту, який виконав програму практики, однак не проявив достатніх знань з психології й педагогіки і вмінь застосовувати їх у практичній діяльності, допускав помилки при плануванні і підготовці виховних заходів, не враховував у достатній мірі вікові та індивідуальні особливості дітей, їхні інтереси. Студент невчасно здав документацію.

Оцінка FX, 35-59 бали ставиться тоді, коли студент виявився не готовим до виконання завдань практики або безвідповідально ставився до своїх обов'язків.

Загальний бал за практику

Оцінка за ECTS	Бальна шкала навчального закладу
A	90-100
B	82-89
C	74-81
D	64-73
E	60-63
FX	35-59 (із можливістю перескладання)
F	1-34 (з обов'язковим повторним курсом)

Додаток А

Структура узагальненого звіту

(підготовлений у формі електронної презентації-коментаря (озвученого виступу-презентації))

1. ПІП студента, факультет, курс, група, форма навчання, освітня програма, вид практики, місце проходження практики, груповий керівник,
2. Мета, завдання практики.
3. Коротка характеристика бази практики, посилання на сайт/блог освітньої установи.
4. Коротка характеристика групи вихованців.
5. Виконані завдання під час проходження практики (проведено заняття/заходи з теми, підготовлено пакет документів з аналізу ходу практики (щоденник)).
6. Загальні, фахові компетентності, сформовані під час проходження практики.
7. Проблеми, труднощі, що виникли у процесі практичної підготовки.
8. Допомога, поради, настанови академічної спільноти під час проходження педагогічної практики (*керівники, учителі інші*).
9. Допомога, поради, настанови інших стейкхолдерів у процесі проходження педагогічної практики (*керівництво освітніх установ, батьки, учні, учителі, методичні працівники та інші*).
10. Поради, побажання, пропозиції щодо змісту програм практики, організації й проведення практичної підготовки, підготовки звітності, процедур захисту в умовах дистанційного навчання.

Додаток В

Зразок оформлення залікової загонової колективної творчої справи

Титульний аркуш

**Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
(Назва бази проходження практики)**

Кафедра педагогіки та менеджменту освіти

План-конспект колективної творчої справи
« _____ »,
проведеної студентом(кою) _____ групи, _____ курсу
факультету технологічної і професійної освіти
(*факультету початкової освіти*)
ПІБ
_____ червня 20__ року

Методист табору (старший педагог-організатор): _____

Глухів-20__

Зразок плану-конспекту колективної творчої справи

Повна назва справи: «Стежками спортивного олімпу».

Укладач сценарію: ПІБ педагога-організатора.

Дата і час проведення: 27 червня 20__, 15.00.

Місце проведення: стадіон./Дистанційна технологія: Zoom

Вікова категорія цільової аудиторії: 9-17 років.

Мета справи: розширити та поглибити спортивні вміння та навички дітей.

Завдання:

- удосконалити спортивні навички ;
- розвинути гнучкість, спритність, швидкість;
- виховувати любов до спорту.

Оформлення, реквізити, обладнання: аудіоматеріали, тканина, банер з назвою справи, маршрутні листи, м'ячі, канат, кеглі, дартс.

План підготовки:

1. Обрання форми та теми проведення;
2. Проведення ради справи;
3. Опрацювання методичної літератури, підбір вправ та ігор;
4. Написання сценарію;
5. Підготовка реквізитів, оформлення;
6. Репетиції.

Прогнозований хід справи:

1. Оформлення, налаштування учасників на роботу;
2. Заспів;
3. Проходження станцій;
4. Оголошення результатів.

Хід справи

1. Організаційний етап

ТЕКСТ

2. Реалізаційний етап

ТЕКСТ

3. Підсумковий етап

ТЕКСТ

Список використаної літератури

1. Твердохліб Ж.О., Крук А.З., Погребенник Л.І. Особливості проведення шкільних спортивно-масових свят: методичні рекомендації. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 62 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/5931/2/2.pdf> (дата звернення: 17.06.2019).

2. Шерудило А. В. Я хочу бути сучасним вожатим: методичні рекомендації зі спецкурсу «Інноваційні технології в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. 2015. 80 с.

3. Шерудило А. В., Шерудило М. П., Холіна О. М. Організація оздоровчо-

виховного процесу в пришкільному таборі в умовах Нової української школи: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої педагогічної освіти. Суми: Вінниченко М. Д., 2019. 82 с.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ДО ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

1. Відпочинок – справа серйозна: Добірка статей про відпочинок у літньому таборі. *Завуч*. 2001. №12.

2. Іванова Л. А. Словник-довідник основних соціально-педагогічних термінів педагога дитячого оздоровчого закладу. Ялта: ДПЦ «МДЦ Артек», 2011. 74 с.

3. Ігри на спортмайданчику. *Все для вчителя*. 2004. №13,14.

4. Кияниця З. П. Організація відпочинку та оздоровлення дітей в Україні: зб.нор-мат. документів та інформ. датеріалів / упорядн. Кияниця З.П., Петрович Ж.В., Якименко Л.Ю., Стрига Л.І. Київ: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. 170 с.

5. Літній відпочинок учнів: добірка статей. *Позакласний час*. 2004. № 11,12.

6. Молода гвардія. Майстер-класи. URL: <http://moloda-gvardiya.com.ua/uk/pedahoham/2128-shkola-pedagoga-organizatora-23>

7. Тихененко Л.В., Бабич В.Г., Доценко Т.М. І знову літо! Організація літніх оздоровчих таборів та навчання дітей-лідерів: методичний посібник. Біла Церква, 2009. 256 с.

8. Яковець Н.І., Солова В.М., Опанасенко Г.Ю. Сонячне літо в таборі: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2009. Ч.І. 270 с.

9. Яковець Н.І., Солова В.М., Опанасенко Г.Ю., Сонячне літо в таборі: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2009. Ч.ІІ. 270 с.

10. Шерудило А. В. Сутність та класифікація інноваційних технологій у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. *Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук. праць*. Кам'янець-Подільський. 2015. Випуск 18 (1–2015). С. 442–448.

11. Педагогічний щоденник : методичні рекомендації з навчально-виховної практики в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку / А. В. Шерудило. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. 2015. 104 с.

12. Шерудило А. В. Я хочу бути сучасним вожатим: методичні рекомендації зі спецкурсу «Інноваційні технології в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. 2015. 80 с.

13. Шерудило А.В., Пінчук О.І. Педагогічна діяльність в дитячих оздоровчих таборах з вивченням англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Суми: Вінниченко М.Д. 2018. 128 с.

14. Шерудило А. В., Шерудило М. П., Холіна О. М. Організація оздоровчо-виховного процесу в пришкольному таборі в умовах Нової української школи: навчально-методичний посібник для студентів закладів вищої педагогічної освіти. Суми: Вінниченко М. Д., 2019. 82 с.

15. Sherudilo Andriy. Issues nature and classification of innovative technologies in the children's institutions of rehabilitation and recreation. Матеріали III науково-педагогічних читань молодих учених, магістрантів іноземними мовами «The 21st Century Challenges in Education and Science» / за

заг. ред. Ткаченко Н. М.: [Випуск 1]. Глухів: РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. 2015. С. 91–93.

16. Шерудило А. В., В. Р. Бесага Форум-театр як інтерактивна форма роботи педагога-організатора з дітьми в умовах дитячих закладів оздоровлення та відпочинку. Проблеми та перспективи розвитку освіти: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 30-31 березня 2017 року). Херсон: Гельветика. 2017. С. 172–174.